

Fokprogramma zwartbles

Doel	De verbetering van het ras.
Eigenschappen van het ras	<p>De rasstandaard van de Zwartbles gaat uit van volgende eigenschappen:</p> <ul style="list-style-type: none">• 1. Kop De kop moet lang en smal zijn met een gebogen neuslijn (ramsneus). Het moet een fijn besneden kop zijn, passend bij de totale bouw van het dier. De oren moeten vrijwel horizontaal geplaatst en groot zijn. Ze mogen niet te vlezig zijn. De ogen moeten een levendige en heldere blik vertonen. Afwijkingen: - vlakke neuslijn - holle neuslijn - te brede kop - te korte kop - snoeksbek - varkensbek - glasogen - te korte oren (muizenoren) - afhangende oren - verticaal geplaatste oren - groenkauwer - te smalle schedel• 2. Hals De hals moet vrij lang, slank en beweeglijk zijn. De hals moet schuin oplopen naar de kop, waardoor deze opgericht gedragen wordt. Bij rammen moet de hals meer bespierd zijn en daardoor meer evenwijdig lopen. Er zijn 7 halswervels. Afwijkingen: - te korte hals - te brede hals - bij rammen; een te vrouwelijke hals (te slank)• 3. Schouders Stevige, iets schuin geplaatste, goed aangesloten schouders zijn gewenst. Wanneer de aanhechting van de schouders aan de romp door middel van spieren en pezen niet sterk genoeg is, ontstaan losse schouders. Dan komen de toppen van de schouderbladen in beweging en ontstaat er ruimte tussen het schouderblad en de ruglijn. Ook als het schouderblad aan de onderzijde van de borstkas afstaat, steekt deze af van de overgang hals-borst. Dat noemt men boegig. Bovenstaande afwijkingen gaan vaak ten koste van de levensduur en daarom zijn ze ongewenst. Bij een goed geplaatste schouder zal de middenhand ook sterker zijn.

Afwijkingen: - steile schouders - te ver naar voren geplaatste schouders - losse schouders - boegig - scherpe schoft

- 4. Borst

De borst zien we graag goed ontwikkeld en voldoende breed. Er is dan voldoende ruimte voor de vitale organen hart en longen. Bij een volwassen zwartbles dient er voldoende ruimte tussen de poten aanwezig te zijn. Is dit niet het geval dan spreken we van te nauw in de borst. Te nauw in de borst wijst op te weinig ontwikkeling. Echter het tegenovergestelde, een zware gespierde borst, is bij de zwartbles ook niet gewenst. Dit in verband met geboorteproblemen die kunnen ontstaan. In zijaanzicht moet de borst duidelijk tussen de voorbenen uitkomen. Bij een volwassen zwartbles moeten de buik en het uier de diepste punten zijn.

Afwijkingen: - te smal in de borst - te breed in de borst - te nauw in de borst - te diep in de borst

5. Rug

Door de opgeheven kop en hals zal de ruglijn wat flauw verlopen. Dit neemt niet weg dat de rug dan toch voldoende sterk moet zijn. Een weke rug (ook wel zadelrug genoemd) is een gevolg van een verkeerde bouw van het skelet. Zo kan een voorwaarts geplaatste schouder de rug dusdanig lang maken dat deze niet meer sterk is. Soms is de rug wat naar boven gebogen (karperrug). Ook dit is het gevolg van een verkeerde bouw van het skelet. De rug heeft 13 rugwervels.

Afwijkingen: - te weke rug (zadelrug) - te strakke rug (karperrug)

6. Lendenen

De lendenen vormen de verbinding tussen de middenhand en de achterhand. De lendenen moeten recht, breed en sterk zijn. Bij voldoende breedte zorgen de dwarse uitsteeksels voor veel ruimte in de buik. Gedrukte of weke lendenen geven een slechte verbinding en een verkeerde overgang naar het kruis. Opgebogen lendenen wijzen, evenals bij de rug, op een skeletfout. Er zijn 6 of 7 lendenwervels.

Afwijkingen: - weke lendenen - opgebogen lendenen

7. Ribben

Vanuit de rug behoren de ribben gewelfd en lang te zijn. De overgang van de schouder naar de ribben moet vloeiend zijn. Als bij deze overgang de borstkas invalt, spreken we van plattribbig. Soms zijn de ribben wel rond (gewelfd), maar te kort. Dit geeft een wat ondiep schaap met tonronde ribben. De borstkas wordt gevormd door 13 ribben.

Afwijkingen: - te platte ribben - te korte ribben

8. Buik

De buik moet voldoende ruim zijn om plaats te bieden aan onder andere de spijsverteringsorganen en de baarmoeder. Voldoende ruimte in de buik is ook van belang om veel en goed ontwikkelde lammeren voort te brengen. Soms zien we een hangbuik. Dit komt meestal voor bij oude schapen, die veel grote worpen hebben gegeven. Een slechte spijsvertering heeft veelal een opgetrokken of ondiepe buik tot gevolg. Korte ribben geven ook vaak een ondiepe buik. Het gedeelte onder de lendenen, tussen de laatste rib en de heup, noemt men de hongergroef of miltkuil. Verder naar onderen toe vindt men de flanken. De flanken zien we ook graag voldoende diep.

Afwijkingen: - opgetrokken buik (ondiep) - holle flanken

9. Kruis

Het kruis van een zwartbles moet voldoende lang, iets hellend, breed en ruim zijn. Een ruim kruis is in de eerste plaats van belang bij het aflammeren. Een vernauwd kruis (spits naar achteren lopend) wordt als een ernstige afwijking beschouwd. Een voldoende breed kruis geeft ook plaats aan een brede uieraanhechting, hetgeen van belang is om voldoende melk te produceren. Het kruis moet ook iets hellend zijn. Dit houdt in dat de zitbeenderen enige centimeters lager liggen dan de heupen. Evenals een breed kruis heeft ook een iets hellend kruis een gunstig effect op het gemakkelijk aflammeren. Bij teveel helling is sprake van een skeletafwijking. Het kruis mag enige centimeters hoger liggen dan de schoft. Er zijn 4 kruiswervels.

Afwijkingen: - te smal of versmallend kruis - te vlak kruis - te kort kruis - te hellend kruis - te lang kruis

10. Dijen

De dijen zien we graag voldoende bespied (voldoende lang en enigszins rond). De achterkant en de buitenkant van de dijen wordt ook wel de broek genoemd. Een zogend schaap, of een schaap waar de lammeren net van gespeend zijn, zal in de dijen vaak wat arm aandoen.

Afwijkingen: - te licht bespied - te zwaar bespied

11. Staart

De staart van een zwartbles dient voldoende lang (tot op de hak) en min of meer bewold te zijn. Het aantal staartwervels kan variëren van 10 tot 16.

Afwijkingen: - te korte staart - onbewolde staart (pijlstaart) - te lange staart

12. Beenwerk

De algemene eis die aan het beenwerk wordt gesteld is hard en droog. Bij droog beenwerk ligt de huid vrij strak over de onderliggende botten en spieren, waarbij de benen toch voldoende stevig en sterk zijn. Het tegenovergestelde is voos beenwerk. Hierbij ziet men dikke gewrichten en te volle slijmbeurzen, die daardoor zacht aanvoelen. We zien graag een correcte stand met rechte en evenwijdig geplaatste benen. Ook dienen de benen voldoende lengte te hebben. De gang moet vlot, soepel en recht zijn met voldoende veerkracht. Voor een lange levensduur zijn middellange koten en voldoende hak van groot belang. Te weinig hak (achterbeen te recht) beïnvloedt de veerkracht negatief. De gehele ondervoet behoort ten opzichte van de grond een hoek van 45° te maken. Te veel hak (achterbeen te schuin) noemt men sabelbenig. Als het dier van u wegloopt, dienen de hakken recht naar achteren te wijzen. Staan deze naar binnen dan wordt dit koehakkig of te nauw in de hakken genoemd. Wijd in de hakken komt ook wel voor en geeft vroegtijdige slijtage. Bij de voorbenen komt soms een franse stand voor. Dit is mogelijk vanuit de knie of de kogel. Hierbij wijzen respectievelijk de onderpijpen of de koten naar buiten. Het tegenovergestelde is de troontrede stand. Dit is een ernstige afwijking. Kromme voorbenen (knie strekt niet geheel) komen ook voor. Een ernstige afwijking is dit niet, maar het is wel een lelijk gezicht. Wel ernstig is een hol voorbeen (knie staat wat terug). Dit levert een zwakke stand op en daardoor een snelle slijtage.

	<p>Afwijkingen: - te grof beenwerk - voos beenwerk - te nauw in de hakken - te wijd in de hakken - te weinig hak - sabelbenig - weke koten - te steil in de koten - troontredig - frans vanuit de kogel - frans vanuit de knie - krom voorbeen - hol voorbeen</p> <p>13. Vacht</p> <p>De vacht van een zwartbles hoort goed gesloten en voldoende veerkrachtig te zijn met een fijne kronkeling. Zwart (voorkeur), bruin en grijs zijn alle toegestaan. De bedekking moet regelmatig zijn.</p> <p>Afwijkingen: - losse vacht - grove vacht- open vacht - harige vacht</p> <p>14. Geslachtskenmerken</p> <p>Beide geslachten vertonen zowel in zijaanzicht als in bovenaanzicht een peervorm. In vergelijking met volwassen ooien zijn de rammen groter en robuuster. Dit laatste komt vooral tot uiting door een bredere kop en een zwaarder bespiede voorhand. Het karakter van rammen is vuriger dan van ooien. Het scrotum van een ram moet fijn behaard en niet bewold zijn. De spermaproductie is namelijk beter als de temperatuur van de testikels enkele graden lager is dan de normale lichaamstemperatuur. Wol op het scrotum belemmert de warmte afgifte. De testikels moeten goed ontwikkeld zijn. De spermaproductie en de geslachtsdrift zijn dan veelal ook beter. Een ram heeft aan het eind van de penis een wormvormig aanhangsel. Dit moet men niet aanzien voor een afwijking.</p>
Geografisch gebied	Vlaanderen
Systeem van identificatie	De schapen zijn geïdentificeerd bij middel van twee identieke plastic oormerken, één in ieder oor. De overheid erkent vier types van oormerken. Voor het merken van de dieren worden Couple 14 of Bouton oormerken gebruikt. Voor dieren die uitgevoerd worden én geboren zijn na 1 januari 2010 is een elektronisch oormerk (twee types zijn erkend) verplicht. Via deze oormerken krijgt ieder stamboekdier een uniek nummer. Elk oormerknummer is opgebouwd als volgt: BE + controlecijfer + 4 cijfers die voor stamboekfokkers het unieke stamboeklidnummer vormen + 4 cijfers die het

	<p>diervolnummer vormen. Stamboekfokkers krijgen dus een uniek lidnummer toegewezen dat voor het stamboek gekoppeld is aan het beslagnummer.</p> <p>De geldige oormerktypes zijn terug te vinden op de website van DGZ en dienen daar besteld te worden.</p>
<p>Systeem voor registratie van afstamming</p>	<p>Kleine Herkauwers Vlaanderen v.z.w. gebruikt de stamboeksoftware en servers van de firma Falcoo-automatisering Brieversweg 79, 8340 Damme.</p> <p>In de databank worden voor ieder stamboekdier volgende gegevens bijgehouden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het ras 2. het stamboeknummer, 3. het sanitelnummer, 4. het geslacht 5. de geboortedatum, 6. de naam (facultatief) 7. de worpgrootte, 8. de vader, 9. de moeder, 10. het aantal worpen geboren uit dit dier 11. het aantal lammeren geboren uit dit dier 12. de fokwaardeschatting voor worpgrootte en haar betrouwbaarheid (enkel gepubliceerd bij een voldoende betrouwbaarheid). 13. het OSE genotype indien bekend 14. de sectie waarin het dier is geregistreerd: hoofdsectie of aanvullende sectie 15. de klasse waarin het dier geregistreerd is: geboorteboek of promotieklasse (Volbloed zwartbles of Register zwartbles) 16. de kleurcode bij de lammerenkeuring van ooi- en ramlammeren 17. de fokker 18. de eigenaar

19. datum van de verplichte lammerenkeuring van ooi- en ramlammeren.
20. de keuringsdatum van de stamboek exterieurkeuring op anderhalfjarige leeftijd indien die heeft plaats gevonden
21. de schofhoogte bij stamboekkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen, facultatief voor ooiën)
22. de lengte bij stamboek exterieurkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen, facultatief voor ooiën)
23. de borstdiepte bij stamboek exterieurkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen, facultatief voor ooiën)
24. De zadelbreedte bij stamboek exterieurkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen, facultatief voor ooiën)
25. De borstomtrek bij stamboek exterieurkeuring op anderhalfjarige leeftijd (verplicht voor rammen, facultatief voor ooiën)
26. de balk (scores tussen 15 tot 27 voor type (a), 10 tot 18 voor ontwikkeling(b), evenredigheid(c) en beenwerk(d), 5 tot 9 voor bespiering (e) en vacht (f) en 55 tot 99 voor algemeen voorkomen, zijn de som van (a) tot (f) (verplicht voor rammen, facultatief voor ooiën).
27. voor de rammen de premie op basis van het aantal behaalde punten voor algemeen voorkomen
55 - 69 punten: eervolle vermelding 70 - 78 punten: 3e premie 79 - 84 punten: 2e premie 85 - 99 punten: 1e premie

Zoötechnisch certificaten (stamboekdieren; sperma, eicellen en embryo's van stamboekdieren)

Aan de hand van bovenstaande gegevens wordt het zoötechnisch certificaat (Europees model vastgelegd in fokkerijverordening) digitaal samengesteld.

Systeem voor registratie:

- In de databank van KHV worden voor ieder dier bovenstaande diergegevens bijgehouden
- Aangekochte dieren met officieel zoötechnisch certificaat uitgegeven door andere stamboekverenigingen en indien buitenlandse dieren vergezeld van een geldig gezondheidscertificaat worden ingeschreven in de databank van KHV met overname van de gegevens van de drie eerste generaties en verschijnen op de dierlijst van het importerende beslag.

- Met alle dieren geregistreerd in het geboorteboek kan gefokt worden. De nakomelingen van deze dieren worden opgenomen in het geboorteboek. Wegens het feit dat de ouders van deze nakomelingen ofwel **ooit** werden **afgekeurd** ofwel **nooit voor stamboekkeuring** werden **aangeboden** (dus geen keuring op zichtbare afwijkingen ten opzichte van de rasstandaard, aftekeningseisen en zichtbare zoötechnische gebreken), kunnen deze nakomelingen nooit promoveren naar een hogere klasse. Zij blijven in het geboorteboek.
- Dieren die op initiatief van de eigenaar voor stamboekkeuring (lammerenkeuring en uitgebreide of vereenvoudigde exterieurkeuring op anderhalfjarige leeftijd) worden aangeboden, promoveren bij positieve keuring naar één van de twee promotieclasses. De stamboekkeuring gaat ongeacht de leeftijd steeds gepaard met een keuring op zoötechnische gebreken, met een beoordeling van het uiterlijk waarbij het dier dient te voldoen aan de kenmerken voorgeschreven door de rasstandaard en aan de aftekeningseisen. Indien deze keuring positief is wordt een kleurcode op basis van het aantal witte voetjes en de vorm van de bles toegekend. Deze dieren worden dan binnen het zwartbles stamboek ondergebracht in één van volgende promotieclasses:
 - Zwartbles volbloed: vrouwelijke en mannelijke dieren die voldoen aan de rasstandaard en aan de aftekeningseisen
 - Zwartbles register: vrouwelijke dieren die voldoen aan de rasstandaard maar niet aan de aftekeningseisen
- Met dieren uit de twee promotieclasses van de zwartbles kan worden gefokt. De nakomelingen worden opgenomen in het geboorteboek en komen in aanmerking om te gepaste tijde voor stamboekkeuring te worden aangeboden en bij positieve keuring te promoveren naar één van de twee promotieclasses.
- Iedere fokker is vrij om zijn stamboekregistratie op papier door te geven dan wel via het online registratieprogramma (FALCOO KHV Vlaanderen) van het stamboek. De fokker krijgt toegang tot zijn diergegevens via een unieke login en individueel paswoord. Per fokkerij-jaar kan de fokker één geboortelijst aanmaken en via een vast sjabloon de worpen ingeven. Op de geboortelijst verschijnen alle ooien van het beslag. Per fokooi geeft de fokker door:
 - de vader van de te registreren lammeren (te selecteren uit rammen die opgenomen zijn in de databank om fouten in de nummers te vermijden),
 - de manier waarop de dracht tot stand kwam:
 - natuurlijke bronst gevolgd door natuurlijke dekking,
 - hormonaal geïnduceerde bronst
 - gevolgd door natuurlijke dekking

	<ul style="list-style-type: none"> • kunstmatige inseminatie • embryotransplantatie ○ geboortedatum van de lammeren, ○ het aantal geboren lammeren, levend of doodgeboren, ○ het levensnummer van ieder levend lam, ○ het geslacht van ieder lam ○ het geboortegewicht van ieder lam (indien gewenst) • De fokker is zelf verantwoordelijk voor het correct doorgeven van de geboortegegevens van zijn lammeren. • Jaarlijks wordt steekproefsgewijs een afstammingscontrole uitgevoerd ter ondersteuning van de betrouwbaarheid van de doorgegeven geboortegegevens.
<p>Selectie- en fokdoelstellingen</p>	<p>De zwartbles wordt gehouden voor zijn zeer goede moedereigenschappen, goede melkgift, rustiek karakter, gemakkelijk aflammeren en slachtkwaliteit. De zwartbles is een prachtig schaap met fraaie aftekening en fiere houding.</p> <p>Het fokdoel dat hierbij aansluit gaat uit van volgende streefdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een volwassen ooi werpt en zoogt probleemloos gemiddeld 2,3 lammeren per jaar. Om fokkers toe te laten te selecteren op worpgrootte wordt door de afdeling 'Dier en Mens' van het departement 'Biosystemen' van de Katholieke Universiteit Leuven, uitgaande van de in de databank van de KHV geregistreerde worpen, een fokwaardeschatting gemaakt voor de worpgrootte voor alle actieve dieren in de databank van het stamboek. • Een snelle groei van de lammeren, met een goede voederconversie is belangrijk. Hoe sneller slachtrijs, hoe hoger de opbrengst. Fokkers krijgen het advies hun lammeren te wegen om zodoende een zicht te krijgen op de melkgifte van de moeder en het groeipotentieel van de lammeren • De selectie richt zich op ooiën met goede moedereigenschappen, een hoge melkgifte en weinig uierproblemen. Fokkers krijgen het advies om via de groei van de lammeren de moedereigenschappen en de melkgifte van de moeders te monitoren. • De selectie richt zich op het aflamcomfort: fokken van ooiën met een goed ontwikkeld lichaam en een voldoende ruim bekken voor een probleemloze dracht en geboorte. Fokkers krijgen het advies om het aflamgedrag van hun dieren in kaart te brengen zodat bij het uitselecteren van het moeder materiaal dieren met een problematisch aflamgedrag kunnen geweerd worden.

	<ul style="list-style-type: none"> • Genetische vooruitgang boeken in de richting van de selectiecriteria vraagt om een strenge selectie van de voor de fokkerij in te zetten vader- en moederdieren in de richting van de hier opgesomde selectiecriteria, zodat de ouderdieren die eigenschappen kunnen doorgeven aan hun nakomelingen. • De selectie streeft naar de mogelijkheid om jaarlingooien probleemloos te laten werpen met een gemiddelde worpgrootte van 1,6 lam en streeft naar een lange levensduur van de moederdieren (5 keer lammeren moet haalbaar zijn) • Bij stamboekopname wordt van alle jaarlingrammen de schofthoogte, de lengte, de borstdiepte, de zadelbreedte en de borstomtrek geregistreerd. Deze cijfers zijn consulteerbaar voor iedere volwassen ram. Voor de ooien wordt de keuze aan de fokker gelaten of hij/zij bij stamboekopname deze gegevens wenst te laten opmeten. • De streefmaten voor ‘ontwikkeling’ zijn voor volwassen ooien: <ul style="list-style-type: none"> • voor de zwartbles een schofthoogte van 78 cm tot 85 cm. • De streefmaten voor ontwikkeling voor volwassen rammen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • voor de Zwartbles een schofthoogte van 85 cm tot 95 cm. • Bij de streefmaten voor evenredigheid streven we bij zowel rammen als ooien naar een lengte die 10 procent hoger is dan de schofthoogte. • Stamboekfokkerij is ook exterieurfokkerij. De exterieurkeuring van alle rammen en van alle ooien gebeurt op anderhalfjarige leeftijd. Het stamboek hanteert twee systemen: een beperkte en een meer uitgebreide stamboekkeuring waarover meer onder de titel ‘Systemen voor prestatieonderzoek’. • De gezondheid van de dieren is van groot belang binnen de stamboekfokkerij. Fokkers worden geadviseerd om enkel dieren in te zetten met een probleemloze gezondheid die een minimum aan diergeneeskundige zorg vereisen en die geen zoötechnische gebreken vertonen. • Het vermijden van een te hoge inteeltgraad: het door het stamboek ter beschikking gestelde fokprogramma bevat een module ‘rammenadvies’ waarbinnen de fokker de in de databank aanwezige rammen virtueel kan paren met de op het bedrijf aanwezige ooien. Het programma berekent de inteeltcoëfficiënt voor de ingevoerde paringen en geeft de fokker inzicht in de opbouw van de inteeltcoëfficiënt via de partiële inteeltcoëfficiënten per gemeenschappelijke voorouder. De fokker kan op die manier onverantwoord hoge inteeltcoëfficiënten bij de lammeren vermijden.

Systemen voor prestatieonderzoek

- **Verplichte lammerenkeuring van alle ramlammeren en ooilammeren en het toekennen van de kleurcode.**
Vooraleer de lammeren kunnen promoveren van het geboorteboek naar één van de twee promotieklassen moeten alle lammeren gekeurd worden op zoötechnische afwijkingen en gecontroleerd worden of ze voldoen aan de rasstandaard en de aftekeningseisen. Indien ze aan beiden voldoen krijgen ze een kleurcode toegekend. Dit gebeurt op initiatief van de fokker door een lid van een in deze materie opgeleid korps van stamboekkeurders. De aftekeningseisen voor ooi- en ramlammeren zijn verschillend en vindt u hieronder terug.

AFTEKENINGSEISEN OOILAMMEREN

- zwarte of bruine vacht (bij voorkeur zwart)
- een ononderbroken bles
- rondom aan de achterpoten wit en direct zichtbaar
- een witte punt aan het einde van de staart

Toegestaan:

- een niet gepigmenteerde neusspiegel
- een vliindertje op de neus
- zwarte stippen op het wit van de bles
- wit op de kruin tot achterkant van de oorlijn
- wit aan de onderkaak binnen het kaakbeen
- wit aan de oren kleiner dan een euro
- bef niet groter dan 5 cm (bij opname als lam)
- zwarte of witte voorpoten
- los zwart in het wit van de voor- en/of achterpoten

Niet toegestaan zijn:

- wit op de kruin voorbij achterkant oorlijn
- wit aan de onderkaak buiten de kaaklijn
- wit aan de oren groter dan een euro
- bef groter dan 5 cm. (bij opname als lam)
- wit aan de voorpoten op of hoger dan de knie
- wit aan de achterpoten op of hoger dan het spronggewricht
- staart meer dan 2/3 wit
- los wit of anders gekleurde vlekken
- een gecoupeerde staart

	<ul style="list-style-type: none"> - zwarte of witte hoeven (bij voorkeur zwart) 	
AFTEKENINGSEISEN RAMLAMMEREN		
<ul style="list-style-type: none"> - zwarte of bruine vacht (bij voorkeur zwart) - een evenredige en ononderbroken bles - een gepigmenteerde neusspiegel - rondom aan de achterpoten wit en direkt zichtbaar - een witte punt aan het einde van de staart 		
<u>Toegestaan zijn: (nieuw)</u> <ul style="list-style-type: none"> - een vliedertje op de neus - zwarte stippen in het wit van de bles (voorkeur voor schoon wit) - wit op de kruin tot achterkant van de oorlijn - wit aan de onderkaak binnen het kaakgewricht - zwarte of witte voorpoten - los zwart in het wit van de voor en/of achterpoten (bij voorkeur wit) - zwarte of witte hoeven (bij voorkeur zwart) 		<u>Niet toegestaan zijn: (nieuw)</u> <ul style="list-style-type: none"> - wit op de kruin verder dan begin van de oorlijn - wit aan de onderkaak buiten de kaaklijn - een onevenredige of onderbroken bles - wit op de oren, dus ook geen wit op de ooraanzet - een bef* groter dan 2 cm. (bij opname als lam) - wit aan de voor en/of achterpoten hoger dan de helft van de voor- en/of achterpijp - staart meer dan half wit - los wit of anders gekleurde vlekken - een gecoupeerde staart - volledig zwarte kroonranden (rondom zwart aansluitend aan de hoof)

(*) de bef bevindt zich aan de voorzijde van de hals en borst vanaf de wolgrens hals/kop tot aan de voorste punt van het borstbeen

vorm van de bles	aantal witte voeten		
	2	3	4
mooi	AA	BA	CA
Zandloper	AB	BB	CB
Breed	AC	BC	CC
zeer smal	AD	BD	CD

Ooi- en ramlammeren zonder zichtbare zoötechnische gebreken die voldoen aan de rasstandaard en de aftekeningseisen promoveren naar de promotieklasse zwartbles volbloed.

Oilammeren zonder zichtbare zoötechnische gebreken die voldoen aan de rasstandaard maar niet aan de aftekeningseisen promoveren naar de promotieklasse zwartbles register.

Ramlammeren zonder zichtbare zoötechnische gebreken die voldoen aan de rasstandaard en die maximaal één kleine kleurafwijking vertonen maar potentieel een meerwaarde kunnen betekenen voor de fokkerij kunnen door de inspecteur gepromoveerd worden naar de promotieklasse zwartbles volbloed. De toegelaten kleine kleurafwijkingen zijn als volgt beschreven:

- a) Een kleine uitschieter in het wit van één van de achterpoten boven de helft.
- b) Een kleine uitschieter in het wit van de staart boven de helft

Dieren geïmporteerd uit andere stamboeken die niet voldoen aan onze rasstandaard en aftekeningseisen komen terecht in het geboorteboek en kunnen niet promoveren naar één van de promotieclasses.

- **De uitgebreide exterieurkeuring** van alle rammen en van die ooien waarvoor de fokker dit wenst, gebeurt op anderhalfjarige leeftijd (de dieren dienen recent geschoren te zijn) en bestaat uit het inschalen van de kwaliteiten van de aangeboden dieren en het opmeten van schofthoogte, lengte, borstdiepte, zadelbreedte en borstomtrek.

Zes kenmerken worden beoordeeld volgens de criteria van de rasstandaard op basis van een subjectieve inschatting van de stamboekkeurder: type (score van 15-27 punten), ontwikkeling, evenredigheid en beenwerk (telkens score van 10-18 punten) en bespiering en vacht (telkens score van 5-9 punten). De som van deze zes scores leidt tot een score voor het algemeen voorkomen tussen 55 en 99 punten. Op basis van de score voor algemeen voorkomen krijgen de dieren een premie toegekend: 55 - 69 punten: eervolle vermelding 70 - 78 punten: 3e premie 79 - 84 punten: 2e premie en 85 - 99 punten: 1e premie.

Daarnaast meet de stamboekkeurder ook de schofthoogte, de lengte, de borstdiepte, de zadelbreedte en de borstomtrek op.

De stamboekkeurders worden geselecteerd op basis van hun kennis van de dierkenmerken opgenomen binnen de rasstandaard en hun ervaring als fokker van de Zwartbles. Zij dienen daarvoor deel te nemen aan de opleiding voor stamboekkeurders, georganiseerd door de rassencommissie, deel te nemen.

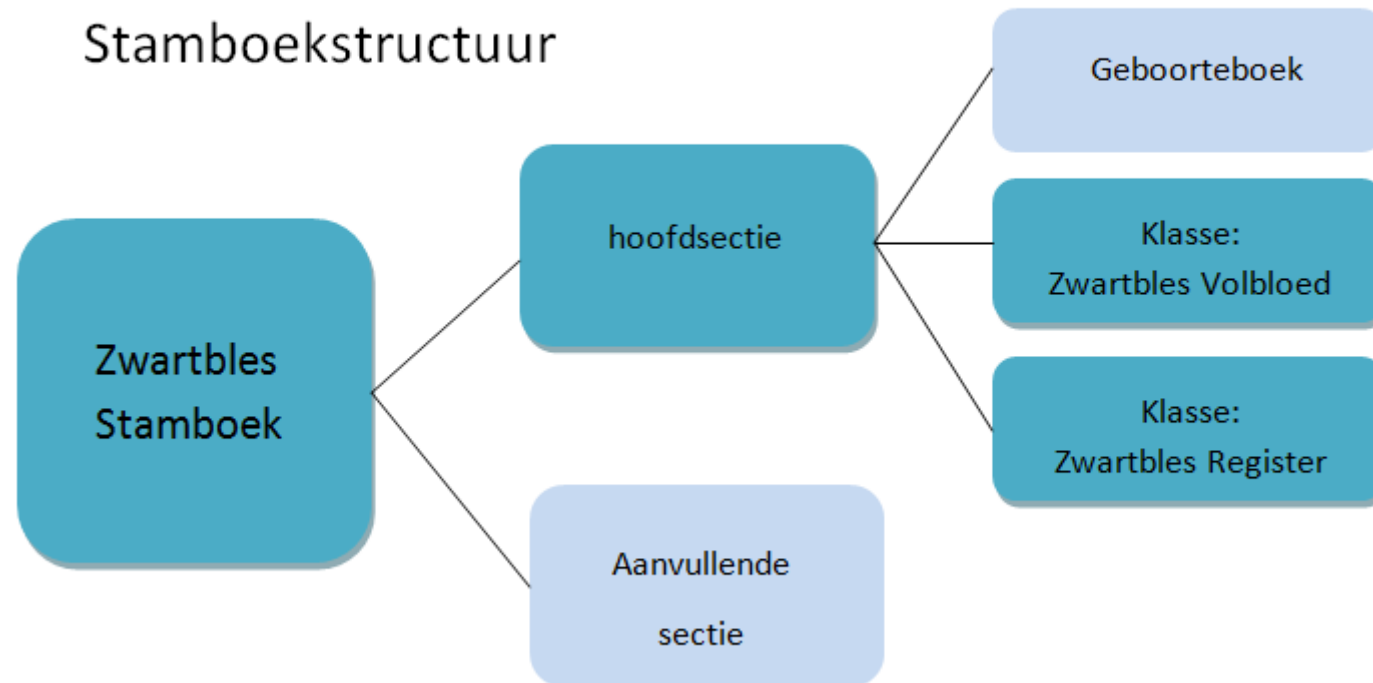
De scores, premies en de metingen zijn voor elk gekeurd dier consulteerbaar in de databank van het stamboek en worden eveneens afgedrukt op het zoötechnisch certificaat. Deze data kunnen door de fokkers gebruikt worden om de selectie te maken van de toekomstige ouderdieren binnen hun fokkerij.
- Fokkers kunnen voor hun ooien ook kiezen voor de **beperkte stamboek exterieurkeuring**. Deze keuring gaat na of het dier voldoet aan de rasstandaard en of eventueel zichtbare zoötechnische gebreken aanwezig zijn. Indien er dergelijke gebreken zichtbaar zijn die nog niet zichtbaar waren bij de lammerenkeuring kan de ooi met haar nakomelingen alsnog degraderen naar het geboorteboek.
- **De lineaire keuring van de schofthoogte, de lengte, de borstdiepte, de borstomtrek en de zwadelbreedte** laten de fokker toe om deze data te gebruiken bij het veredelingswerk en aldus te selecteren op een betere ontwikkeling.
- **Het vrijwillig weegprogramma:** de stamboeksoftware biedt de fokker de mogelijkheid om het geboortegewicht, het 30-, 70- en 130-dagengewicht in te voeren in de databank en deze gegevens in de dierfiche bij te houden. Ook op deze data worden nog geen fokwaardeschattingen berekend en is het aan de fokker om binnen zijn selectie zelf met deze data aan de slag te gaan. De opmerking betreffende de vrij hoge erfelijkheidsgraden is ook hier van toepassing.

Systemen voor genetische evaluatie	<ul style="list-style-type: none">• Om fokkers toe te laten te selecteren op worpgrootte worden door de afdeling 'Dier en Mens' van het departement 'Biosystemen' van de Katholieke Universiteit Leuven, uitgaande van de in de databank van de KHV geregistreerde worpen, fokwaardeschattingen gemaakt voor worpgrootte voor alle actieve dieren in de databank van het stamboek.• Steekproefsgewijs wordt jaarlijks een afstammingscontrole uitgevoerd. Daartoe wordt bij een aantal trio's (lam, vader en moeder) een bloedstaal afgenomen en een DNA-analyse uitgevoerd. Dieren waarvan blijkt dat een foutieve afstamming staat geregistreerd, worden uit het stamboek verwijderd, tenzij de fokker na DNA-analyse de biologische stamboek geregistreerde ouders kan bewijzen.• Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf.

Voorschriften voor
onderverdeling in
secties/klassen

Schema Zwartbles

Stamboekstructuur

Hoofdsectie

Zwartbles

Klassen

- Klasse: **Geboorteboek**: alle binnen het stamboek geboren dieren worden geregistreerd in het geboorteboek
- Klasse: **Zwartbles Volbloed**: In deze klasse worden alle zwartbleschappen opgenomen die voldoen aan volgende voorwaarden:
 - geregistreerd zijn in het KHV geboorteboek
 - of geïmporteerd zijn als zwartbles uit een ander Europees zwartbles stamboek

	<ul style="list-style-type: none"> • aangeboden voor stamboekkeuring en daarbij stamboekwaardig bevonden zijn (voldoen aan de rasstandaard, aftekeningseisen en geen zoötechnische gebreken vertonen) <p>- Klasse: zwartbles Register: In deze klasse worden alle vrouwelijke zwartbleschappen opgenomen die voldoen aan de rasstandaard maar niet aan de aftekeningseisen en die geen zoötechnische gebreken vertonen.</p>
Aanvullende secties	<p>Ooien die niet in aanmerking komen voor inschrijving in de hoofdsectie van het Zwartbles stamboek en die wel reglementair geïdentificeerd zijn en bij stamboekkeuring blijken te voldoen aan de eigenschappen en de minimale prestatievereisten van de Zwartbles zoals beschreven in het fokprogramma van de Zwartbles kunnen worden opgenomen in de aanvullende sectie van het Zwartbles stamboek.</p> <p>Op verzoek van de fokkers neemt het Zwartbles stamboek de ooien die in de aanvullende sectie van het Zwartbles stamboek zijn geregistreerd, op in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van dit stamboek mits zij voldoen aan de volgende voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het vrouwelijk dier dat in aanmerking komt om te worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) stamt in vrouwelijke lijn af van een moeder en een grootmoeder die zijn opgenomen in de aanvullende sectie van het Zwartbles stamboek 2. het vrouwelijk dier stamt af van een vader en beide grootvaders die zijn ingeschreven in de hoofdsectie van een Zwartbles stamboek. Bovendien wordt de eerste generatie nakomelingen die afstammen van dergelijk vrouwelijk dier en een mannelijk raszuiver fokdier dat is ingeschreven in de hoofdsectie van het stamboek van hetzelfde ras ook beschouwd als raszuivere fokdieren en worden opgenomen in de hoofdsectie (klasse geboorteboek) van het Zwartbles stamboek. <p>Eens opgenomen in het geboorteboek kan het dier voor stamboekkeuring aangeboden worden en desgevallend promoveren naar de promotieklasse.</p>
Zullen vermeld worden op het zoötechnische certificaat:	
resultaten prestatie-onderzoek	<p>Alle vaderdieren dienen op anderhalfjarige leeftijd door de fokker te worden aangeboden voor de uitgebreide stamboekkeuring. Naast de keuringsbalk wordt van deze dieren bij stamboekkeuring ook de schofthoogte, de lengte, de borstdiepte, de borstomtrek en de zadelbreedte opgemeten. Deze vijf maten worden samen met de keuringsbalk vermeld op het zoötechnisch certificaat.</p> <p>Wat de moederdieren betreft, heeft de fokker de keuze tussen een uitgebreide keuring (identiek aan deze van de rammen) of een beperkte keuring.</p>

<p>genetische defecten</p>	<p>Volgende zoötechnische gebreken maken de promotie van een dier van het geboorteboek of van de aanvullende sectie naar een hogere klasse van de hoofdsectie onmogelijk, de aanwezigheid van de afwijking wordt vermeld op het zoötechnisch certificaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varkensbek: een te korte onderkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk • Snoeksbek: een te korte bovenkaak maakt de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk • Cryptorchidie (unilateraal en bilateraal): één of twee niet ingedaalde teelballen bij de ram maken de promotie van het geboorteboek naar een hogere klasse onmogelijk. • Microphthalmie: de afwezigheid van de ogen of de aanwezigheid van zeer kleine ogen leidt tot uitsluiting uit het stamboek van de lijders (blinde lammeren) en van de dragers (ouders). • Groenkauwer <p>Deze opsomming is niet limitatief. Andere hier niet vermelde afwijkingen kunnen ook relevant zijn om de promotie naar een hogere klasse niet toe te staan.</p>
<p>genetische bijzonderheden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fokkers verkeren in de mogelijkheid om op eigen kosten de OSE-status van hun dieren te laten bepalen en te laten registreren in de databank. Deze gegevens kunnen door de fokkers samen met de laboresultaten gebruikt worden als bewijsmateriaal voor het bekomen van het statuut niveau 1 van OSE-resistent bedrijf. De OSE-status van dieren wordt indien bekend opgenomen in het zoötechnisch certificaat.
<p>Uitbesteding van technische activiteiten:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Met het bestuur van het Vlaams zwartblesstamboek is een overeenkomst gemaakt rond de organisatie van de stamboekkeuringen. • Om fokkers toe te laten te selecteren op worpgrootte wordt door de afdeling 'Dier en Mens' van het departement 'Biosystemen' van de Katholieke Universiteit Leuven, uitgaande van de in de databank van de KHV geregistreerde worpen, een fokwaardeschatting gemaakt voor de worpgrootte voor alle actieve dieren in de databank van het stamboek. Daartoe is tussen KHV v.z.w. en de KU-Leuven een overeenkomst afgesloten die de continuïteit moet verzekeren van de bestaande fokwaardeschattingen voor worpgrootte voor KHV vzw en voor het uitvoeren van onderzoeken ter verbetering van de bestaande procedures van fokwaardeschattingen. • In samenspraak tussen KHV v.z.w. en de hierboven vermelde instantie van de KU-Leuven wordt jaarlijks innoverend onderzoek opgezet dat de schapenfokker ten goede komt (inteelcoëfficiënten in bedreigde rassen, wormweerstand, fokwaardeschattingen, ...)